

BREYTING Á DEILISKIPULAG-STEKKJARVÍK, URÐUN OG EFNISTAKA

Júlí 2020

Deiliskipulagbreyting þessi, sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 1. mgr. 43. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt í _____ þann _____ 20__ og í _____ þann _____ 20__. Tillagan var auglýst frá _____ 20__ með athugasemdafresti til _____ 20__. Auglýsing um gildistöku breytingarinnar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 20__.

Efnisyfirlit

1.	Inngangur og markmið	3
2.	Breytingar á deiliskipulagi	3
2.1.	Almennur kafli	3
2.2.	Lýsing á framkvæmdum	4
2.3.	Byggingarreitir	5
3.	Umverfisáhrif	5
3.1.	Landslag og sjónræn áhrif	5
3.2.	Loft og hætta – gasmyndun	6
3.3.	Loft – lyktarmál	6
3.4.	Vatn og jarðvegur	6
3.5.	Hljóðvist	6
3.6.	Áhrif á hreinlæti – fok úrgangs eða annarra efna	6
3.7.	Áhrif á hreinlæti – fuglar og meindýr	7
3.8.	Samfélag og umferð	7
3.9.	Fornleifar	7

1. Inngangur og markmið

Deiliskipulag fyrir Stekkjarvík tók gildi 17.9.2015 en um er að ræða deiliskipulag fyrir urðun og efnistöku í landi Sölvabakka í Refasveit í Blönduósbæ. Breyting þessi er fyrsta breyting á deiliskipulaginu.

Breytingarnar snúa að því að auka urðun á svæðinu sem og að bæta við brennsluofni og gassöfnunarblöðru sem þýðir stækkun svæðisins, breytta afmörkun og breytingar á texta í deiliskipulaginu.

Afmarkað svæði á uppdrætti merkt A-D fyrir urðun er áætlað svæði en það getur færst til á upphaflegri lóð t.d. ofar eða inn á efri byggingarreiti sem ekki verða nýttir nema að hluta fyrir byggingar, en færsla neðar á lóð verður ekki.

2. Breytingar á deiliskipulagi

Breytingarnar eru eftirfarandi:

1. Breyting á stærð og efnismagni í almennum kafla.
2. Lýsing á framkvæmdum breytist og bætt við umfjöllum um brennsluofn og gassöfnunarblöðru.
3. Breyting á kafla um byggingarreiti. Við bætist byggingarreitur fyrir brennsluofn og gassöfnunarblöðru.
4. Breytingar á uppdrætti þar sem svæðið er stækkað og afmörkun deiliskipulags breytist.
5. Heiti deiliskipulags breytt m.t.t. almennrar örnefnanotkunar á svæðinu.

2.1. Almennur kafli

Núverandi texti:

Deiliskipulagssvæðið er um 30 ha að stærð, þ.e. heildarurðunarsvæðið 5-15 ha og er gert ráð fyrir allt að 21.000 tonnum árlega til urðunar. Urðunarstaðurinn verður að öllu leyti í landi Sölvabakka á Refasveit, Blönduósbæ. Svæðið er um 600 m beint norður af Sölvabakka þar sem styst er og 1.200 m þar sem lengst er. Stysta fjarlægð frá sjó er um 60 m.

Breyttur texti:

Deiliskipulagssvæðið er um 43,2 ha að stærð, þ.e. heildarurðunarsvæðið 15 ha og er gert ráð fyrir allt að 30.000 tonnum árlega til urðunar.

Annað í almennum kafla helst óbreytt.

2.2. Lýsing á framkvæmdum

Núverandi texti:

Fyrirhugað er að koma jarðefnum sem koma úr gerð urðunarhólfs í nýtingu á og utan framkvæmdarsvæðis eins og mögulegt er, t.d. í vegagerð. Á lóðinni verður komið fyrir efnislager um 6-10 m háum sem unnið verður úr jafnfætis á rekstrartíma urðunarstaðar. Flokkun og vinnsla jarðefnanna mun mögulega fara fram á lóðinni. Með nýtingu jarðefna úr melnum skapast tækifæri til að loka öðrum efnistöðum í nágrenninu sem eru á viðkvæmum svæðum eða til að seinka því að opna þurfi nýjar námur. Möguleiki er á að nýta allt að 20.000 m³ af jarðefnum árlega að meðaltali eða í heild allt að 600.000 m³, miðað við líklegasta urðunarmagn sem er um 11.000 t á ári. Þetta magn tvöfaldaðist ef urðuð yrðu 21.000 tonn árlega. Reikna má með að urðunarhólf verði grafið í 4-6 áföngum. Dýpi urðunarhólfa getur verið allt að 20 m í melnum, en það fer eftir jarðfræði og hönnun botns í hólfunum. Hluti jarðefna nýtist við uppbyggingu urðunarstaðar og í rekstri hans í vega- og slóðagerð og hulu á úrgang auk mana ef með þarf. Ef ekki finnst nýting á rekstrartíma fyrir öll jarðefnin sem upp koma í verkefni utan svæðis verður efni notað í landmótun á lóðinni í samráði við skipulagsyfirvöld og landeiganda.

Breyttur texti:

Fyrirhugað er að koma jarðefnum sem koma úr gerð urðunarhólfs í nýtingu á og utan framkvæmdarsvæðis eins og mögulegt er, t.d. í vegagerð. Á lóðinni verður komið fyrir efnislagerum allt að 6-10 m háum sem unnið verður úr jafnfætis á rekstrartíma urðunarstaðar. Flokkun og vinnsla jarðefnanna fer fram á lóðinni. Með nýtingu jarðefna úr melnum skapast tækifæri til að loka öðrum efnistöðum í nágrenninu sem eru á viðkvæmum svæðum eða til að seinka því að opna þurfi nýjar námur. Möguleiki er á að nýta allt að 42.000 m³ af jarðefnum árlega að meðaltali, eða í heild allt að 1.260.000 m³, miðað við að urðun sé að meðaltali 21.000 tonn á ári. Þetta magn breytist ekki þótt árleg urðun geti farið upp í 30.000 tonn á hluta rekstartímans. Dýpi urðunarhólfs er allt að 20 m í melnum en það fer eftir jarðfræði og hönnun botns í hólfinu. Hluti jarðefna nýtist við uppbyggingu urðunarstaðarins og í rekstri hans í vega- og slóðagerð og hlutu á úrgang auk mana ef með þarf. Ef ekki finnst nýting á rekstrartíma fyrir öll jarðefni n sem upp koma í verkefni utan svæðis verður efni notað í landmótun á lóðinni í samráði við skipulagsyfirvöld og landeiganda.

Áform um rekstur brennslustöðvar gera ráð fyrir að nýta megi hauggasið sem safnast á urðunarstaðnum sem eldsneyti fyrir brennsluofninn sem annars væri kynntur með jarðefnaeldsneyti. Helstu mannvirki eru gassöfnunarblaðra og bygging yfir brennsluofn. Áformað er að byggja upp brennsluna í tveimur áföngum, þar sem einn brennsluofn væri settur upp í fyrsta áfanga en gert ráð fyrir að hægt verði að bæta við öðrum brennsluofni ef til þess kemur þörf. Sá brennsluofn sem er til skoðunar, annar að hámarki 4.000 tonnum á ári við hámarks brennslu sem nemur 16 klst. á dag. Hins vegar er raunhæft að reikna með að afkastagetan verði nær 3.000 tonn/ár þar sem væntanleg afköst eru 500-700 kg/klst. og ekki stendur til að reka ofninn um helgar. Mestu afköst með tveimur brennsluofnum væru þá um 6.000 tonn á ári. Fyrst um sinn er áformað að brennsluofninn verði aðeins kynntur í um 8 klst. á dag til að brenna um 1.000-2.000 tonnum á ári.

Núverandi hauggassöfnun er ekki nægjanleg fyrir rekstur brennsluofnsins og því er áformað að setja upp gassöfnun til að anna daglegri brennslu, t.d. með gassöfnunarblöðru, þar sem hægt er að safna hauggasi allan sólarhringinn og nýta gasið í meiri afköstum á brennslutíma ofnsins.

Gasbrennsluofninn getur þá nýtt meira flæði hauggass á brennslutíma og á sama tíma er haldið jafri söfnun og undirþrýstingi í haugnum allan sólarhringinn.

Áformað er að brennslan verði staðsett í nálægð við núverandi gassöfnunarstöð og byggt verði yfir brennsluofninn. Áformuð bygging þarf að vera um 150 m² í fyrsta áfanga en stækka þarf byggingu um c.a. 50-100 m² til viðbótar fyrir seinni áfangann. Bygging verður með um 4-5 m lofthæð en gasháfur stendur upp úr byggingu og þarf að vera a.m.k. 5,5m hár. Gassöfnunarblaðran þarf um 200 m² grunnflöt og er c.a. 3/4 hlutar af kúlu með hæð allt að 11 m frá botnplötu. Mögulegt er að flatarmál kúlu verði stækkað til að lækka hæð hennar. Litur á gassöfnunarblöðru verður valinn með það fyrir augum að fella hana inn í landslagið.

2.3. Byggingarreitir

Núverandi texti:

Byggingarreitur A er 72x58 m eða 4.176m². Gert er ráð fyrir hreinsunarmannvirkjum fyrir sigvatn, allt að 1200 m². Mannvirkin verða að mestu leyti niðurgrafnar einingar. Byggingarreitur B er 104x218 m eða 22.672 m² og þar er gert ráð fyrir allt að 50 m² þjónustuhúsi og allt að 300 m² vélaskemmu. Innan byggingarreits er einnig gert ráð fyrir vog. Byggingarreitur C er 116x122 m eða 14.152 m² og er þar gert ráð fyrir allt að 600 m² vélaskemmu.

Breyttur texti:

Byggingarreitur A er 72x58 m eða 4.176 m². Gert er ráð fyrir hreinsunarmannvirkjum fyrir sigvatn, allt að 1.200 m². Mannvirkin verða að mestu leyti niðurgrafnar einingar en hluti þeirra þó ofanjarðar. Byggingarreitur B er 104x218 m eða 22.672 m² og þar er gert ráð fyrir allt að 50 m² þjónustuhúsi og vélaskemmu. Innan byggingarreits er einnig gert ráð fyrir vog. Byggingarreitur C er 116x122 m eða 14.152 m² og þar er gert ráð fyrir allt að 600 m² vélaskemmu. Byggingarreitur D er 196x145 m eða 28.420 m² og þar er gert ráð fyrir allt að 250 m² byggingu fyrir brennsluofn.

Byggingarreiturinn yfirlappast við urðunareitina því urðun fór ekki svona neðarlega. Urðunarsvæðið A-D getur hníkast til á upphaflegri lóð t.d. ofar eða inn á ónýtta byggingareiti en myndi ekki færast neðar.

3. Umverfisáhrif

Eftirfarandi er samantekt umhverfisáhrifa úr umhverfismati vegna stækkunar og aukinnar urðunar fyrir Sölvabakka.

3.1. Landslag og sjónræn áhrif

Áhrif aukinnar urðunar á landslag og sjónræna þætti eru metin óveruleg. Hins vegar má gera ráð fyrir að sjónræn áhrif vegna landmótunar geti verið nokkur við Sölvabakka. Landmótun mun aftur móti draga úr sýnileika urðunarstarfseminnar á svæðinu.

Áhrif vegna landmótunar á uppgrafaefni við myndun urðunarhólfa verða staðbundin. Svæðið hefur verið valið þannig að áhrifin verði lágmerkðuð, þar sem dæld er í landinu. Áhrif landmótunar verða óhjákvæmilega á landslag svæðisins, þar sem land mun að jafnaði hækka. Áhrif á ásýnd er bundin við frágang svæðisins sem á að stuðla að því að svæðið muni taka á sig sambærilega mynd og fyrir landmótun. Áhrif vegna landmótunar eru metin óveruleg.

Áhrif vegna brennslustöðvar verða einnig staðbundin. Helstu mannvirki henni tengd eru gassöfnunarblaðra og bygging yfir brennsluofninn sem staðsett verða í nálægð við núverandi gassöfnunarstöð. Bæði mannvirki verða staðsett neðarlega í landi til að draga úr sjónrænum áhrifum.

Einungis ef rekstrarskilyrði brennsluofns eru ekki uppfyllt gæti reykur orðið sýnilegur en hann á að öllu jöfnu að vera gegnsær. Í heild eru áhrif rekstrar brennslustöðvar metin óveruleg.

3.2. Loft og hætta – gasmyndun

Aukin urðun á urðunarstaðnum mun ekki auka metanframleiðslu á líftíma urðunarstaðarins en hún mun flýta henni. Við aukna urðun fyllist urðunarhólfið fyrir og gassöfnun úr næsta hólfluta mun sömuleiðis hefjast fyrir en ella. Söfnun hauggass úr þeim hólflutum sem hafa verið fyllt mun gera það að verkum að aukningin mun ekki hafa teljandi áhrif á losun hauggass frá urðunarstaðnum.

Brennsluofn verður búinn öðru brunahólfi þar sem afgang frá brennsluhólfinu fer í gegnum og er hitastigi á afgasinu haldið yfir 850°C í meira en 2 sek. Við þann bruna er komið í veg fyrir díoxínmengun frá brennsluofninum. Þar sem ætlunin er að nota hauggasið sem eldsneyti fyrir brennsluofninn er eingöngu gert ráð fyrir losun lofttegunda sem til koma við brennslu hauggass.

3.3. Loft – lyktarmál

Aukið magn úrgangs til urðunar á ársgrundvelli eða rekstur brennslustöðvar er ekki talið hafa umtalsverð áhrif á mögulega lyktarmengun frá starfsemi. Áhrifin eru oftast tímabundin og stað- eða svæðisbundin. Áhrif aukinnar urðunar og reksturs brennslustöðvar á loft- og lyktarmengun eru metin óveruleg.

3.4. Vatn og jarðvegur

Aukin tímabundin urðun, eins og lýst hefur verið, mun hraða fyllingu urðunarhólfs en mun ekki valda auknu sigvatni að neinu ráði. Styrkur efna gæti aukist lítillega. Þó hefur vöktun undanfarinna ára ekki leitt í ljós hækkan styrkleika með auknu magni í hólfi heldur er hann nokkuð stöðugur, utan fyrstu mælinga sem voru lágar.

Landmótun sem fyrirhuguð er á lóð urðunarstaðar gæti losað um náttúruleg efni í jarðveginum sem flyttust í grunnvatn. Um tímabundna og væga losun væri væntanlega um að ræða og er hún á svæði við sjó sem ekki gæti valdið mengun sem ógnaði mönnum eða dýrum.

Brennslustöð fyrir dýrahæ sem í skoðun er á urðunarstaðnum mun mynda nokkuð frárennsli, þegar brennsluofninn er í notkun, sem þarf að hreinsa fyrir losun í viðtaka. Á þessu stigi hefur ekki verið ákveðið hvernig hreinsun vatns verður háttað en öllum ákvæðum starfsleyfis og reglugerða þar um verður fylgt.

3.5. Hljóðvist

Urðunarstaðurinn er úr alfaraleið og fáir innan þess svæðis sem hljóðmyndun getur borist til. Urðunarhólf verða alfarið undir núverandi yfirborði lands. Tímabundin hávaðamengun verður vegna stækkunar urðunarhólfs og landmótunar og uppbyggingar brennslustöðvar. Framkvæmdaraðili mun fylgja ákvæðum reglugerðar nr. 724/2008 um hávaða varðandi vinnutíma og hljóðstig frá atvinnustarfsemi. Áhrif framkvæmdarinnar er metin óveruleg.

3.6. Áhrif á hreinlæti – fok úrgangs eða annarra efna

Nokkur hætta getur verið á foki ryks úr efnisbingjum, sérstaklega ef mikið fínefni er í jarðvegi sem grafinn er upp. Við landmótun og á meðan gengið er frá landinu getur verið hætta á foki, þá sérstaklega fínefna. Vegna aukinnar urðunar er þó ekki gert ráð fyrir að grafa upp meira efni en áður en ráðstöfun þess er önnur en greint var frá í fyrra mati. Fyrirhuguð landmótun felur í sér að jafna út efni á landi sem er að finna dæld í og þannig jafna landið út. Vegna þess eru líkur á foki minni en ella. Ekki var talin ástæða til að fjalla um áhrif foks vegna brennslu dýrahæja vegna eiginleika þess

úrgangs sem í brennslu fer. Við meðhöndlun ösku úr brennsluofni mun framkvæmdaraðili þó gæta að því að hún þyrlist ekki upp og því verður tillit tekið til veðurlags við meðhöndlun öskunnar.

3.7. Áhrif á hreinlæti – fuglar og meindýr

Mávar og hrafnar sækja í urðunarstaðinn í leit að fæðu en ekki önnur meindýr. Með auknu magni urðaðs efnis er ekki gert ráð fyrir aukinni ásókn vargfugls, enda stækkar ekki svæðið sem urðað er á þó daglegt magn aukist. Ýmislegt er gert til að varna því að fugl sæki í opna vinnslufleti urðunarstaðarins, t.d. er varnarnet strengt yfir losunarsvæðið og notast er við fokgirðingar. Flugu sækir gjarnan í lífrænan úrgang og verður helst varnað með lágmarkun vinnslusvæðis og hulufni.

Við meðhöndlun dýrahraja sem fara í brennslu er reiknað með að þau komi í lokuðum vökvaheldum stálgámum sem fari almennt beint inn í skýli fyrir brennsluofn og úrgangur ætti því ekki að vera aðgengilegur fyrir fugla eða meindýr. Það er helst við losun og þvott sem fram fer inni að hætta sé á að lífrænn úrgangur berist um gólf og gæti þar orðið aðgengilegur meindýrum.

3.8. Samfélag og umferð

Aukin tímabundin urðun í Stekkjarvík mun líklega hafa einhver jákvæð áhrif á atvinnulífið á svæðinu þar sem aukinn úrgangur hefur ekki annan hagkvæman farveg eins og staðan er. Nýjar kröfur til bæði eldri og nýrra urðunarstaða gera það að verkum að leggja þarf út í aukinn kostnað og sparast því mikið á því að sú uppbygging fari fram á einum stað í stað fleiri.

Urðun á dýrahrajum hefur verið framkvæmd í Stekkjarvík frá því 2012 sem neyðarúrræði þar sem önnur viðurkennd förgunarleið fyrir slíkan úrgang er ekki til staðar á Norðurlandi. Því hefur nú verið ákveðið að vinna að því að setja upp brennslustöð fyrir úrganginn í Stekkjarvík. Þar sem ekki er starfrækt förgunarstöð fyrir dýrahraja á svæðinu hefur viðgengist að dýr séu urðuð heimatil á bæjum. Brennslustöð er því ákveðin mótvægisáðgerð við slíkri förgun.

Áhrif efnisvinnslu vegna landmótunar á samfélag verða lítil og fremur jákvæð. Ætla má að með efnisvinnslu á framkvæmdarsvæðinu megi draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum sem vinnsla á núverandi efnistöðum á Norðvesturlandi kann að hafa.

Umhverfisáhrif vegna umferðar verða umfangslítil. Gera má ráð fyrir því að flutningar á vegum sem rekja má beint til urðunarstaðarins og aukinnar viðtöku á dýrahrajum muni aukast úr 5 bílum á dag í 5,2 bíla á dag. Aukning umferðar vegna tímabundinnar aukningar á viðtöku úrgangs mun bæta við um 2 bílum á dag, en umferð á vegum í nágrenni urðunarstaðar er um 500 til 800 bílar á dag, utan Neðribyggðarvegur sem er með um 35 bíla á dag. Hlutfallslega er því almennt um að ræða minniháttar aukningu á umferð og áhrif á samgöngukerfið verða staðbundin og mjög takmörkuð.

3.9. Fornleifar

Rannsóknir á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði vegna landmótunar sýna fram á að skráðar minjar frá árinu 2008 voru flestar ummerki af náttúrunnar hendi og því ekki eiginlegar minjar. Framkvæmdir vegna landmótunar hafa því engin áhrif á fornminjar en munu raska hluta af Sleipugötu og vörðu sem fannst við fornleifarannsóknir árið 2019. Ekki er gert ráð fyrir að fyrirhuguð brennslustöð hafi áhrif á minjar þar sem hún verður reist innan núverandi urðunarsvæðis þar sem engar minjar er að finna. Af sömu ástæðu er aukin árleg urðun ekki talin hafa áhrif á minjar.

UMHVERFIS- ÞÆTTIR	LANDSLAG OG SJÓNRAEN ÁHRIF	LOFT OG HÆTTA – GASMYNDUN	LOFT – LYKTARMÁL	VATN OG JARÐVEGUR	HLJÓÐVIST	ÁHRIF Á HREINLÆTI – FOK ÚRGANGS OG ANNARRA EFNA	ÁHRIF Á HREINLÆTI – FUGLAR OG MEINDÝR	SAMFÉLAG OG UMFERÐ	FORNLEIFAR
ÁHRIF									
Verulega jákvæð áhrif									
Talsverð jákvæð áhrif									
Óveruleg áhrif	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Talsverð neikvæð áhrif									
Veruleg neikvæð áhrif									
Engin áhrif									